

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια (1. Dīgha
Nikāya - Aṭṭhakathā)
2. Σχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο (2. Mahāvaggaṭṭhakathā)
 10. Σχόλια για την ομιλία στον Παγιάσι
(10. Pāyāsirājaññasuttavaṇṇanā)

[DN 23, PTS 2.316-2.358]

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια

2. Σχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο

10. Pāyāsirājaññasuttavaṇṇanā

406. Evaṃ me sutanti pāyāsirājaññasuttaṃ. Tatrāyamaṃpubbapadavaṇṇanā - āyasmāti piyavacanametam. Kumārakassapoti tassa nāmaṃ. Kumārakāle pabbajitattā pana bhagavatā “kassapaṃ pakkosatha, idaṃ phalaṃ vā khādanīyaṃ vā kassapassa dethā”ti vutte “katarakassapassā”ti. “Kumārakassapassā”ti evaṃ gahitanāmattā tato paṭṭhāya vuḍḍhakālepi “kumārakassapo” tveva vuccati. Apica rañño posāvanikaputtattāpi taṃ kumārakassapoti sañjāniṃsu.

Ayaṃ panassa pubbayogato paṭṭhāya āvibhāvakathā - thero kira padumuttarassa bhagavato kāle seṭṭhiputto ahosi. Athekadivasam bhagavantaṃ citrakathim ekaṃ attano sāvakaṃ etadagge ṭhapentaṃ disvā bhagavato sattāhaṃ dānaṃ datvā “ahampi bhagavā anāgate ekassa buddhassa ayaṃ thero viya citrakathī sāvako bhavāmi”ti patthanaṃ katvā puññāni karonto kassapassa bhagavato sāsane pabbajitvā visesaṃ nibbattetuṃ nāsakkhi. Tadā kira parinibbutassa bhagavato sāsane osakkante pañca bhikkhū nisseṇim bandhitvā pabbataṃ āruya samaṇadhammaṃ akaṃsu. Saṅghatthero tatiyadivase arahattaṃ patto, anuthero catutthadivase anāgāmī ahosi, itare tayo visesaṃ nibbattetuṃ asakkontā devaloke nibbattā.

Tesaṃ ekaṃ buddhantaṃ devesu ca manussesu ca sampattiṃ anubhavantaṃ eko takkasilāyaṃ rājakule nibbattitvā pakkusāti nāma rājā hutvā bhagavantaṃ uddissa pabbajitvā rājagahaṃ uddissa āgacchanto kumbhakārasālāyaṃ bhagavato dhammadesanaṃ sutvā anāgāmiphalaṃ patto. Eko ekasmiṃ samuddapaṭṭane kulaghare nibbattitvā nāvaṃ āruya bhinnanāvo dārucīrāni nivāsetvā lābhasampattiṃ patto “ahaṃ arahā”ti cittaṃ uppādetvā “na tvaṃ arahā, gaccha, satthāraṃ upasaṅkamitvā pañhaṃ pucchā”ti atthakāmāya devatāya codito tathā katvā arahattaphalaṃ patto.

Eko rājagahe ekissā kuladārikāya kucchimhi uppanno. Sā ca paṭhamam mātāpitara yācitvā pabbajjam alabhamānā kulagharaṃ gantvā gabbhaṃ gaṇhi. Gabbhasaṇṭhitampi ajānanti sāmikaṃ ārādhettvā tena anuññātā bhikkhunīsu pabbajitā, tassā gabbhanimittaṃ disvā bhikkhuniyo devadattaṃ pucchīṃsu. So “assamaṇī”ti āha. Dasabalaṃ pucchīṃsu. Satthā upālittheraṃ sampatiṇṇhāpesi. Thero sāvattinagaravāsīni kulāni visākhañca upāsikaṃ pakkosāpetvā sodhento “pure laddho gabbho, pabbajjā arogā”ti āha. Satthā “suvinicchitaṃ adhikaraṇa”nti therassa sādhuḥkāramadāsi. Sā bhikkhunī suvaṇṇabimbasaḍisaṃ puttaṃ vijāyi. Taṃ gahetvā rājā pasenadi kosalo posāpesi. “Kassapo”ti cassa nāmaṃ katvā aparabhāge alaṅkaritvā satthu santikaṃ netvā pabbājesi. Iti naṃ rañño posāvanikaputtattāpi “kumārakassapo”ti sañjāniṃsūti. Taṃ ekadivasam andhavane samaṇadhammaṃ karontaṃ atthakāmā devatā pañhe uggahāpetvā “ime pañhe bhagavantaṃ pucchā”ti āha. Thero pañhe pucchitvā pañhavissajjanāvasāne arahattaṃ pāpuṇi. Bhagavāpi taṃ citrakathikānaṃ bhikkhūnaṃ aggaṭṭhāne ṭhapesi.

Setabyāti tassa nagarassa nāmaṃ. Uttarena setabyanti setabyato uttaradisāya. Rājaññoti anabhisittakarājā. Diṭṭhigatanti diṭṭhiyeva. Yathā gūthagataṃ muttagatanti vutte na gūthādito aññaṃ atthi, evaṃ diṭṭhiyeva diṭṭhigataṃ. Itipi natthīti taṃ taṃ kāraṇaṃ apadisitvā evampi natthīti vadati. Purā...pe... saññāpetīti yāva na saññāpeti.

Candimasūriyaupamāvaṇṇanā

411. Ime bho, kassapa, candimasūriyāti so kira therena pucchito cintesi “ayaṃ samaṇo paṭhamaṃ candimasūriye upamaṃ āhāri, candimasūriyasadiso bhavissati paññāya, anabhibhavanīyo aññaena, sace paññaṃ ‘candimasūriyā imasmiṃ loke’ti bhañissāmi, ‘kiṃ nissitā ete, kittakapamaṇā, kittakaṃ uccā’tiādīhi paliveṭhessati. Ahaṃ kho panetaṃ nibbeṭhetuṃ na sakkhissāmi, ‘parasmiṃ loke’ iccevassa kathessāmi”ti. Tasmā evamāha.

Bhagavā pana tato pubbe na cirasseva sudhābhojanīyajātakaṃ kathesi. Tattha “cande cando devaputto, sūriye sūriyo devaputto”ti āgataṃ. Bhagavatā ca kathitaṃ jātakaṃ vā suttantaṃ vā sakalajambudīpe patthaṃ hoti, tena so “ettha nivāsino devaputtā natthī”ti na sakkā vattunti cintetvā devā te na manussāti āha.

412. Atthi pana, rājañña, pariyāyoti atthi pana kāraṇanti pucchatī. Ābādhikāti visabhāgavedanāsaṅkhātena ābādhena samannāgatā. Dukkhitāti dukkhappattā. Bāḷhagilānāti adhimattagilānā. Saddhāyikāti ahaṃ tumhe saddahāmi, tumhe mayhaṃ saddhāyikā saddhāyitabbavacanāti attho. Paccayikāti ahaṃ tumhe pattiyāmi, tumhe mayhaṃ paccayikā pattiyāyitabbāti attho.

Corādiupamāvaṇṇanā

413. Uddisitvāti tesam attānañca paṭisāmitabhaṇḍakañca dassetvā, sampatiicchāpetvāti attho. Vippalapantassāti “putto me, dhītā me, dhanam me”ti vividhaṃ palapantassa. Nirayapālesūti niraye kammakāraṇikasattesu. Ye pana “kammameva kammakāraṇam karoti, natthi nirayapālā”ti vadanti. Te “tamenam, bhikkhave, nirayapālā”ti devadūtasuttaṃ paṭibhānti. Manussaloke rājakulesu kāraṇikamanussā viya hi niraye nirayapālā honti.

415. Veḷupesikāhīti veḷuvilīvehi. Sunimmajjathāti yathā suṭṭhu nimmajjitaṃ hoti, evaṃ nimmajjatha, apanethāti attho.

Asucīti amanāpo. Asucisaṅkhātati asucikoṭṭhāsabhūto asucīti ñāto vā. Duggandhoti kuṇapagandho. Jegucchoti jigucchitabbayutto. Paṭikūloti dassaneneva paṭighāvaho. Ubbādhātīti divasassa dvikkhattuṃ nhatvā tikkhattuṃ vatthāni parivattetvā alaṅkatapaṭimaṇḍitānaṃ cakkavattiādīnampi manussānaṃ gandho yojanasate ṭhitānaṃ devatānaṃ kaṇṭhe āsattakuṇapaṃ viya bādhati.

416. Puna pāṇātipātādipañcasīlāni samādāyavattentānaṃ vasena vadati. Tāvatiṃsānanti idaṅca dūre nibbattā tāva mā āgacchantu, ime kasmā na entīti vadati.

418. Jaccandhūpamo mañña paṭibhāsīti jaccandho viya upaṭṭhāsī. Araññavanapatthānīti araññakaṅgayuttatāya araññāni, mahāvanasaṇḍatāya vanapatthāni. Pantānīti dūrāni.

419. Kalyāṇadhammeti teneva sīlena sundaradhamme. Dukkhapāṭikūleti dukkhaṃ apatthente. Seyyo bhavissatīti paraloke sugatisukhaṃ bhavissatīti adhippāyo.

420. Upavijaññāti upagatavijāyanakālā, paripakkagabbhā na cirasseva vijāyissatīti attho. Opabhoggā bhavissatīti pādapāricārikā bhavissati. Anayabyasananti mahādukkhaṃ. Ayoti sukhaṃ, na ayo anayo, dukkhaṃ. Tadeva sabbaso sukhaṃ byasati vikkhipatīti byasanaṃ. Iti anayova byasanaṃ anayabyasanaṃ, mahādukkhanti attho. Ayonisoti anupāyena. Apakkaṃ na paripācentīti aparīṇataṃ akhīṇaṃ āyuṃ antarāva na upacchindanti. Paripākaṃ āgamentaṃ āyuparipākakālaṃ āgamenti. Dhammasenāpatināpetavaṃ vuttaṃ -

“Nābhinandāmi maraṇaṃ, nābhinandāmi jīvitaṃ;
Kālañca paṭikañkhāmi, nibbisaṃ bhatako yathāti.

421. Ubbhinditvāti mattikālepaṃ bhinditvā.

422. Rāmaṇeyyakanti ramaṇīyabhāvaṃ. Velāsikāti khiḍḍāparādhikā. Komārikāti taruṇadārikā. Tuyhaṃ jīvanti supinadassanakāle nikkhamantaṃ vā pavisantaṃ vā jīvaṃ api nu passanti. Idha cittācāraṃ “jīva”nti gahetvā āha. So hi tattha jīvasaṃñīti.

423. Jiyāyāti dhanujjiyāya, gīvaṃ veṭhetvāti attho. Patthinnataroti thaddhataro. Iminā kiṃ dasseti? Tumhe jīvakāle sattassa pañcakkhandhāti vadanti, cavanakāle pana rūpakkhandhamattameva avasissati, tayo khandhā appavattā honti, viññāṇakkhandho gacchati. Avasiṭṭhena rūpakkhandhena lahutarena bhavitabbaṃ, garukataro ca hoti. Tasmā natthi koci kuhiṃ gantāti imamatthaṃ dasseti.

424. Nibbutanti vūpasantatejaṃ.

425. Anupahaccāti avināsetvā. Āmato hotīti addhamato maritvaṃ āraddho hoti. Odhunāthāti orato karoṭha. Sandhunāthāti parato karoṭha. Niddhunāthāti aparāparaṃ karoṭha. Tañcāyatanaṃ na paṭisaṃvedetīti tena cakkhunā taṃ rūpāyatanaṃ na vibhāveti. Esa nayo sabbattha.

426. Saṅkhadhamoti saṅkhadhamako. Upalāpetvāti dhamitvā.

428. Aggikoti aggiparicārako. Āpādeyyanti nipphādeyyaṃ, āyuṃ vā pāpuṇāpeyyaṃ. Poseyyanti bhojanādīhi bhareyyaṃ. Vaḍḍheyyanti vaḍḍhiṃ gameyyaṃ. Araṇīśahitanti araṇīyugaḷaṃ.

429. Tirorājānopīti tiroraṭṭhe aññasmimpi janapade rājāno jānanti. Abyattoti avisado acheko. Kopenapīti ye maṃ evaṃ vakkhanti, tesu uppajjanakena kopenapi etaṃ diṭṭhigataṃ harissāmi pariharissāmīti gahetvā vicarissāmi. Makkhenāti tayā vuttayuttakāraṇamakkhalakkhaṇena makkhenāpi. Palāsenāti tayā saddhiṃ yugaggāhalakkhaṇena palāsenāpi.

430. Haritakapaṇṇanti yaṃ kiñci haritakaṃ, antamaso allatīṇapaṇṇampi na hotīti attho. Sannaddhakalāpanti sannaddhadhanukalāpaṃ. Āsittodakāni vaṭumānīti paripuṇṇasālilā maggā ca kandarā ca. Yoggānīti balibadde.

Bahunikkhantaroti bahunikkhanto ciranikkhantoti attho. Yathābhatena bhaṇḍenāti yaṃ vo tiṇakaṭṭhodakabhaṇḍakaṃ āropitaṃ, tena yathābhatena yathāropitena, yathāgahitenāti attho.

Appasārānīti appagghāni. Paṇiyānīti bhaṇḍāni.

Gūṭhabhārikādiupamāvaṇṇanā

432. Mama ca sūkarabhattanti mama ca sūkarānaṃ idaṃ bhattaṃ. Uggharantanti upari gharantaṃ. Paggharantanti heṭṭhā parissavantaṃ. Tumhe khvettha bhaṇeti tumhe kho ettha bhaṇe. Ayameva vā pāṭho. Tathā hi pana me sūkarabhattanti tathā hi pana me ayaṃ gūtho sūkarānaṃ bhattaṃ.

434. Āgatāgataṃ kaliṃ gilatīti āgatāgataṃ parājayaguḷaṃ gilati. Pajjohissāmīti pajjohanaṃ karissāmi, balikammaṃ karissāmīti attho. Akkhehi dibbissāmāti guḷehi kīḷissāma. Littaṃ paramena tejasāti paramatejena visena littāṃ.

436. Gāmapaṭṭanti vuṭṭhitagāmapadeso vuccati. “Gāmapada”ntipi pāṭho, ayamevattho. Sāṇabhāraṇti sāṇavākabhāraṃ. Susannaddhoti subaddho. Tvaṃ pajānāhīti tvaṃ jāna. Sace gaṇhitukāmosi, gaṇhāhīti vuttaṃ hoti.

Khomanti khomavākaṃ. Ayanti kāḷalohaṃ. Lohanti tambalohaṃ. Sajjhanti rajataṃ. Suvaṇṇanti suvaṇṇamāsakaṃ. Abhinandiṃsūti tussīṃsu.

437. Attamanoti sakamano tuṭṭhacitto. Abhiraddhoti abhippasanno. Pañhāpaṭibhānānīti pañhupaṭṭhānāni. Paccaṇīkaṃ kattabbanti paccaṇīkaṃ paṭiviruddhaṃ viya kattabbaṃ amaññissaṃ, paṭilomagāhaṃ gahetvā aṭṭhāsinti attho.

438. Saṅghātaṃ āpajjantīti saṅghātaṃ vināsaṃ maraṇaṃ āpajjanti. Na mahapphaloti vipākaphalena na mahapphalo hoti. Na mahānisaṃsoti guṇānisaṃsena mahānisaṃso na hoti. Na mahājutikoti ānubhāvajutiyā mahājutiko na hoti. Na mahāvippahāroti vipākavippahāratāya mahāvippahāro na hoti. Bījānaṅgalanti bījañca naṅgalañca. Dukkhetṭeti duṭṭhukhetṭe nissārakhetṭe. Dubbhūmeti visamabhūmibhāge. Patitṭhāpeyyāti ṭhapeyya. Khaṇḍānīti chinnabhinnāni. Pūṭinīti nissārāni. Vātātapahatānīti vātena ca ātapena ca hatāni pariyādinnaṭṭejanī. Asārādānīti taṇḍulasārādānarahitāni palālāni. Asukhasayitānīti yāni sukkhāpetvā koṭṭhe ākiritvā ṭhapitāni, tāni sukkhasayitāni nāma. Etāni pana na tādisāni. Anuppaveccheyyāti anupaveseyya, na sammā vasseyya, anvaddhamāsaṃ anudasāhaṃ anupañcāhaṃ na vasseyyāti attho. Api nu tānīti api nu evaṃ khettabījavuṭṭhidose sati tāni bījāni aṅkuramūlapattādīhi uddhaṃ vuddhiṃ heṭṭhā virūḷhiṃ samantato ca vepullaṃ āpajjeyyunti. Evarūpo kho rājañña yaññoti evarūpaṃ rājañña dānaṃ parūpaghātena uppāditapaccayatopi dāyakatopi pariggāhakatopi avisuddhattā na mahapphalaṃ hoti.

Evarūpo kho rājañña yaññoti evarūpaṃ rājaññadānaṃ aparūpaghātena uppannapaccayatopi aparūpaghātītāya sīlavantadāyakatopi sammādiṭṭhiādiguṇasampannaṭṭiggāhakatopi mahapphalaṃ hoti. Sace pana guṇātirekaṃ nirodhā vuṭṭhitaṃ paṭiggāhakaṃ labhati, cetanā ca vipulā hoti, diṭṭheva dhamme vipākaṃ detīti.

439. Imaṃ pana therassa dhammakathaṃ sutvā pāyāsirājañño therāṃ nimantetvā sattāhaṃ therassa mahādānaṃ datvā tato paṭṭhāya mahājanassa dānaṃ paṭṭhapesi. Taṃ sandhāya atha kho pāyāsi rājaññotiādi vuttaṃ. Tattha kaṇḍajakanti sakuṇḍakaṃ uttaṇḍulabhattaṃ. Bilaṅgadutiyanti kaṇḍikadutiyāṃ. Dhorakāni ca vatthānīti thūlāni ca vatthāni. Guḷavālakānīti guḷadasāni, puñjapuñjajasena ṭhitamahantadasānīti attho. Evaṃ anuddisatīti evaṃ upadisati. Pādāpīti pādenapi.

440. Asakkaccanti saddhāvirahitaṃ assaddhadānaṃ. Asahatthāti na sahatthēna. Acittikānti cittikāvirahitaṃ, na cittikāraṃpi paccupaṭṭhāpetvā na paṇītacittaṃ katvā adāsi. Apaviddhanti chaḍḍitaṃ vip̐p̐titaṃ. Suññaṃ serīsakanti serīsakaṃ nāma ekaṃ tucchaṃ rajatavimānaṃ upagato. Tassa kira dvāre mahāsirīsaruḁkho, tena taṃ “serīsaka”nti vuccati.

441. Āyasmā gavaṃpatīti thero kira pubbe manussakāle gopāladāraḁānaṃ jeṭṭhako hutvā mahato sirīsassa mūlaṃ sodhetvā vālikaṃ okiritvā ekaṃ piṇḁapātikattheraṃ rukkhamaūle nisīdāpetvā attanā laddhaṃ āhāraṃ datvā tato cuto tassānubhāvena tasmaṃ rajatavimāne nibbatti. Sirīsaruḁkho vimānadvāre aṭṭhāsi. So paññaṣāya vassehi phalati, tato paññaṣa vassāni gatānīti devaputto saṃvegaṃ āpajjati. So aparena samayena amhākaṃ bhagavato kāle manussesu nibbattitvā satthu dhammakathaṃ sutvā arahattaṃ patto. Pubbāciṇṇavasena pana divāvihāratthāya tadeva vimānaṃ abhiṇhaṃ gacchati, taṃ kirassa utusukhaṃ hoti. Taṃ sandhāya “tena kho pana samayena āyasmā gavaṃpatī”tiādi vuttaṃ.

So sakkaccaṃ dānaṃ datvāti so parassa santakampi dānaṃ sakkaccaṃ datvā. Evamārocesīti “sakkaccaṃ dānaṃ dethā”tiādinā nayena ārocesi. Tañca pana therassa ārocaṇaṃ sutvā mahājano sakkaccaṃ dānaṃ datvā devaloke nibbatto. Pāyāsissa pana rājaññaṣa paricāraḁā sakkaccaṃ dānaṃ datvāpi nikantivasena gantvā tasseva santike nibbattā. Taṃ kira disācārikavimānaṃ vaṭṭaniaṭaviyaṃ ahosi. Pāyāsīdevaputto ca ekadivasāṃ vāṇijakānaṃ dassetvā attano katakammaṃ kathesīti.

Iti sumaṅgalavilāsiniyā dīghanikāyaṭṭhakathāyaṃ

Pāyāsīrājaññasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

Niṭṭhitā ca mahāvaggassatthavaṇṇanā.

Mahāvaggaṭṭhakathā niṭṭhitā.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια. 2. Σχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο. 10. Σχόλια για την ομιλία στον Παγιάσι έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org